

1. Bu testte sırasıyla Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Töre; âdet, gelenek ve ahlaki değerlerden beslenerek ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Orta Asya'daki konargöçer yaşam tarzının etkisiyle oluşan töre, sadece bu coğrafyayla sınırlı kalmamış, çağlar boyu farklı bölgelerde kurulan Türk devletlerinde de etkili olmuştur. Gelişmeye açık olan törenin devamlılık kazanmasında kağanlar tarafından konulan kurallar ve kurultaylarda alınan kararlar etkili olmuştur. Getirilen kuralların adalete uygun olmasına dikkat edilmiştir. Kağanlar da dâhil olmak üzere herkesin töreye uyması zorunlu tutulmuştur.

Buna göre ilk Türk devletlerinde töre ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zaman içinde değişmeyen kurallar bütünü olduğu
- B) Süreklilik gösteren bir unsur olarak kabul edildiği
- C) Toplumun bütün kesimleri için bağlayıcılık taşıdığı
- D) Uygulanmasında siyasi otoritenin etkisinin bulunduğu
- E) Toplum hayatındaki kültürel kaynaklara dayandığı

2. Selçuklu hükümdarı Alp Arslan'ın ölümünden sonra oğlu Melikşah tahta geçti. Melikşah, hâkimiyetini tanımayan ve taht mücadelesine girişen amcası Kavurd Bey'i yenilgiye uğrattı. Karahanlılar ve Gaznelilerle barış yapan Melikşah daha sonra Mısır'daki Fâtîmi halifesine karşı sefer düzenledi ve bu devleti baskı altına aldı. Sonraki dönemde Bağdat'a giden Melikşah'a, Abbasi halifesi tarafından doğunun ve batının hükümdarlığını simgeleyen iki kılıç kuşatıldı.

Bu bilgiler de dikkate alındığında Melikşah Dönemi Selçukluları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Veraset sisteminin yönetimde çatışmalara yol açtığı
- B) Doğu sınırlarının güvence altına alındığı
- C) Şii tehdidine karşı mücadele edildiği
- D) İslam dünyasındaki güç ve saygınlıklarının arttığı
- E) İslam dünyasının tek halifelik altında birleştirildiği

3. Osmanlı Sadrazamı Rami Paşa, dokuma ustalarına "Avrupalılar, çuha ve ipekli kumaşların ham maddelerini bizden alıyor ve ürettiklerini bize geri satıyor. Onlarla bu konuda rekabet edemeyişimiz, çalışma düzenimizin bozuk olmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle gerekli alet ve levazımı sağlamalı, ham maddelerimizi yurt içinde işlemeliyiz." demiştir.

Rami Paşa bu sözleriyle Osmanlı ekonomisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin gerekliliğinden bahsetmiştir?

- A) Ham madde ihracatının teşvik edilmesinin
- B) İmkânlar dahilinde yerli bir sanayi kurulmasının
- C) İthal ürünlere dayalı tarım politikası izlenmesinin
- D) Dış gümrük vergilerinin düşürülmesinin
- E) Avrupalı devletlerden dış borç alınmasının

4. Kütahya-Eskişehir Muharebeleri'nden sonra İngiltere Başbakanı 16 Ağustos 1921'de Avam Kamarasında yaptığı konuşmada şu ifadeleri kullanmıştır: "Türk ayaklanmasını bastırmak için Anadolu'nun dağlık bölgelerine kadar İngiliz orduları gönderilemeyeceğine göre İngiltere'nin önünde tek bir seçenek vardır, o da her iki tarafı sonuna kadar çarpıştırmaktır."

İngiltere Başbakanı'nın bu konuşmasından

- I. Anadolu'daki ulusal direniş hareketinin isyan olarak görüldüğü,
- II. İtilaf Devletleri arasında görüş birliğinin yeniden sağlandığı,
- III. İngiltere'nin çıkarları için Türk-Yunan savaşının devam ettirilmek istendiği

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Lozan Barış Konferansı'na katılacak olan Türk heyetine hükümet tarafından verilen 14 maddelik talimatnamenin Batı Trakya ile ilgili bölümünde "Misakımillî maddesi uygulanacaktır." ifadesine yer verilmiştir.

Söz konusu talimatnamedeki bu hükme uyan Türk heyeti, Lozan'daki görüşmeler sırasında Batı Trakya ile ilgili aşağıdakilerden hangisini Türk tezi olarak savunmuştur?

- A) Tamirat bedeli karşılığında Türk topraklarına katılmasını
B) Yönetiminin büyük devletlerin denetimine bırakılmasını
C) Osmanlı borçları karşılığında Yunanistan'a verilmesini
D) Milletler Cemiyeti kontrolünde özerk yönetim kurulmasını
E) Bölgenin geleceği için halk oylaması yapılmasını

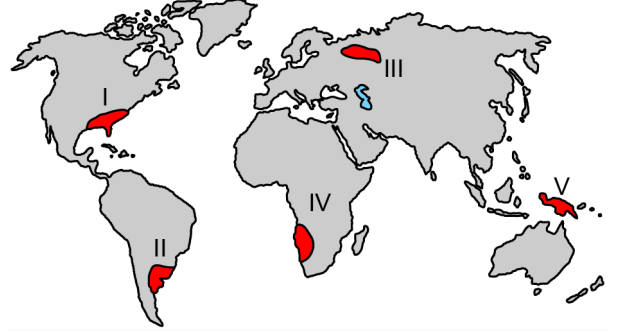
6. Yeryüzündeki sıcaklık dağılışını etkileyen faktörlerden biri de Güneş ışınlarının yere düşme açısıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıyı etkileyen faktörlerden biri değildir?

- A) Yeryüzü şekilleri
B) Okyanus akıntıları
C) Dünya'nın şekli
D) Dünya'nın eksen eğikliği
E) Dünya'nın günlük hareketi

7. Aşağıda, bir bitki topluluğuna ait bazı özellikler ile üzerinde numaralandırılan alanların bulunduğu bir dünya haritası verilmiştir.

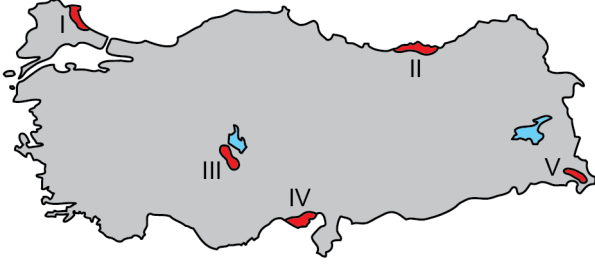
- Ağaçlar yıl boyunca yeşil kalmaktadır.
- Dünyanın en sık bitki formasyonu olarak bilinir.
- Orman altı florası bakımından oldukça zengindir.
- Işık isteği yüksek, uzun boylu ağaçlar bulunmaktadır.
- Ormandaki bitkilerin gelişimleri yılın her döneminde hızlıdır.

Özellikleri belirtilen bu bitki topluluğu haritada numaralandırılan alanların hangisinde yayılış gösterir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların nüfus özellikleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı alanda nüfusun seyrek olmasında bu alanın ana ulaşım yollarına sapa kalması ve tarım alanlarının dar olması etkili olmuştur.
- B) II numaralı alanda nüfusun kıyıda toplanmasında idari merkezlerin bulunması ve iş olanaklarının fazla olması etkili olmuştur.
- C) III numaralı alanda nüfusun seyrek olmasında arazinin engebeli ve yaz yağışlarının fazla olması etkili olmuştur.
- D) IV numaralı alanda nüfusun yoğun olmasında tarım alanlarının verimli ve tarım ürünlerinin çeşitli olması etkili olmuştur.
- E) V numaralı alanda nüfusun az olmasında yer şekilleri ve iklim koşullarının insan faaliyetlerini kısıtlaması etkili olmuştur.
9. Şekilsel bölgeler, sahip oldukları doğal ve beşerî özellikleriyle diğer alanlardan ayrılmakta olup tek bir unsurun türdeşliğine bağlı olarak sınırlandırılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi sözü edilen bu bölge türüne örnek gösterilemez?

- A) Büyükbaş hayvancılık bölgesi
- B) Avrupa kültür bölgesi
- C) Karayolları hizmet bölgesi
- D) Maden çıkarım bölgesi
- E) Çay üretim bölgesi

10. Dünyanın birçok yerinde görülen heyelanlar büyük can ve mal kayıplarına yol açmaktadır.

Bu afetin oluşumunda

- I. zeminin suya doyması,
II. arazi eğiminin fazla olması,
III. tabakaların eğime dik uzanması

faktörlerinden hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Searle'ün "Çin Odası Argümanı"nda, sadece kâğıt uzatabileceğiniz bir penceresi haricinde dışarıyla irtibatı olmayan bir oda vardır. Odanın içinde tek kelime bile Çince bilmeyen bir görevli bulunmaktadır. Bu kişi Çince kitaplara başvurarak oda dışından gelen Çince sorulara doğru yanıtlar vermektedir. Yanıtlarını bir kâğıda yazarak dışarıdakilere iletmektedir. Dışarıdaki Çinliler, sorulara doğru cevaplar verildiği için odanın içindeki görevlinin tam anlamıyla Çince bildiğini düşünmektedir. Searle'e göre şimdi ve sonra üretebileceğimiz en gelişmiş yapay zekânın algoritması, bu Çin odası düzeneğindeki çalışma sisteminin ötesine geçemez.

Bu parça aşağıdaki yargılardan hangisini desteklemek amacıyla yazılmış olabilir?

- A) Her insan kendine özgüdür.
- B) İçerikleri kavramak insana has bir özelliktir.
- C) İnsan sadece maddi tözden oluşmaz.
- D) İnsanı insan yapan duygularıdır.
- E) Robotlar hiçbir alanda insanın yerini tutamaz.

12. Her şeyden kuşkulandırmaya çalıştığımız bir oyun oynayacak olsak herhangi bir şeyden kuşkulanan kadar bile ilerleyemezdik. Çünkü kuşku oyununun kendisi kesinliği varsayar; böyle bir oyunu ancak bazı şeylerden emin olduğumuzda oynayabiliriz. Sorduğumuz sorular ya da kuşkularımız bazı önermelerin kuşkudan muaf olmasına bağlıdır. Bu muaf önermeler kuşkularımızın üzerinde döndükleri menteşelere benzer, eğer kapının açılmasını istiyorsak hiç kuşkusuz menteşelerimiz sabit olmalıdır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Her şeyden kuşkulanan bir kuşku, işlevini yerine getiremez.
- B) Kuşku olmaksızın bir şeylerden emin olmak olanaksızdır.
- C) Kesin bilginin temelinde kuşku yatmaktadır.
- D) Soru sormak kesinlikten kuşku duymaktır.
- E) Kuşku duyulamayan tek şey kuşkulandırmaktır.

13. **Ada:** "Hiç kimse, bile isteye kötülük yapmaz. Kötülük yapan birine yaptığı şeyin kötü olduğunu anlatırsak hatasını kabul eder ve bunu bir daha yapmaz."

Can: "Ben senin gibi düşünmüyorum. Eğer dediğin doğru olsaydı kötülük yapanlara ceza verilemezdi. Nitekim bilerek ve isteyerek kötülük yapan insanlar da var. Örneğin hırsızlığı meslek edinmiş biri çalma eyleminin kötü olduğunu bilmiyor mu? Fakat yine de bu eylemi tekrar tekrar gerçekleştiriyor. Bence asıl mesele iradeni nasıl kullandığında."

Bu diyalogda Can'ın Ada'ya verdiği cevap aşağıdaki yargılardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) İnsanlar öğrenerek eylemez, eylemde bulundukça öğrenir.
- B) Kötülük eylemde değil, insanın kendisindedir.
- C) İyilik ve kötülük özgürce yaptığımız seçimlerin sonucudur.
- D) Düşünceyle eylemler arasında mutlak bir örtüşme vardır.
- E) İyilik, varlığını kötülüğe borçludur.

14. "Dünya eğer dönüyor olsaydı; bir taşı, yere dik olarak havaya fırlattığımızda bu taşın, fırlatılan noktanın gerisine düşmesi gerekirdi." ifadesi, Dünya'nın hareketsiz olduğunu ispat etmek için eski zamanlardan beri kullanılan delillerden biridir. Bu düşüncenin tam karşısında yer alan ve Dünya'nın döndüğünü düşünen Galileo, bir düşünce deneyi yapar. Bu düşünce deneyinde o, denizde hareket eden bir geminin direğinin tepesinden bir taş bırakıldığında bu taşın geminin arka tarafına değil de direğin dibine düşeceğini ortaya koyar.

Galileo'nun bu düşünce deneyine ilişkin aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dünya'nın döndüğünü akılcı bir yöntemle ispatlar.
- B) Dünya'nın dönmediğine dair bir delili bertaraf eder.
- C) Laboratuvarda yapılmadığı için güvenilemez.
- D) Düşüncenin ürünü olduğu için sağlam bilgi vermez.
- E) Yeterli şartlar sağlanmadığı için amacına hizmet etmez.

15. Kant'a göre bilginin temel kaynağı deneyimdir. Dolayısıyla deneyimden bağımsız olarak nesnelerden bahsetmek mümkün değildir. Ancak deneyimler, bizim sürekli bir şeye maruz kaldığımız ve bütünüyle edilgen olduğumuz süreçler sonucunda oluşmaz. Aksine algıladığımız dünyayı zihnimizdeki kategoriler aracılığıyla biz kurarız. Bilginin oluşumunda bu şekilde etkin bir rol oynamamız dünyayı herkesin kendine göre algılayacağı anlamına da gelmemelidir çünkü dış dünyanın kuruluşu birtakım evrensel, zorunlu kalıp ve ilkeler ışığında gerçekleşir. Bu yüzden Kant'a göre dünyayı bilmek, insan zihninden bağımsız doğa kanunlarını değil bilginin oluşumu için uyulması gereken zihinsel şablonlarımızı keşfetmeyi gerektirir.

Bu parçada Kant'ın bilgi anlayışının hangi yönü vurgulanmaktadır?

- A) Bireylere göreliği
- B) İnsan türüne özgü öznelliği
- C) Bilimsel sınırlılığı
- D) Bilgide aşkınlığı
- E) Kavramsal açıdan muğlaklığı

16-20. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

16. 2018 yılında yayımlanan *Meleklerin Koruyucusu* belgeseli, eğitim için Amerika'ya giden Libya asıllı Muhammed Bzeek'in oradaki yaşamını konu edinir. Bzeek'in dikkat çeken yönü; birçoğu yeni doğmuş, doktorların çok az yaşar dediği, engelinden dolayı tedavi edilemeyen, bu sebeplerle ailelerin kabul etmediği 80'den fazla çocuğu hastaneden alarak onların bakımını üstlenmesi olmuştur. Bir röportajında kimsenin Allah'ın belirlediği vakitten önce ölmeyeceğini, bu sebeple de o çocukların ihtiyaç duyduğu sevgi ve şefkatin hayatlarının bu zor döneminde onlara verilmesi gerektiğini söyleyerek "Müslüman, bir iyilik yapılması gerektiğini gördüğünde yapmalıdır." şeklinde ifade etmiş, dinde doğru bildiğimiz şeyleri sadece bilmekle yetinmeyip aynı zamanda yapmamız gerektiğinin üzerinde durmuştur.

Bu parçada vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müslümanın iyiliği, niyet ve bilgi düzeyinde bırakmaması gerektiği
- B) İyiliğin toplumu dönüştürücü bir rolünün bulunduğu
- C) İhtiyacı olan kişiye destek olmanın iyileştirici bir yönünün olduğu
- D) Davranışlarla niyetin tutarlı olması gerektiği
- E) Müslümanın davranışını bilgiyle desteklemesi gerektiği
17. Kudüs yakınlarındaki Eyle'nin teslim alınmasından sonra Hz. Ömer'in halka emanında "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Bu sözleşme, Müminlerin emîri ve Allah'ın kulu Ömer tarafından Eyle halkına verilen bir emandır. Onların canlarına, mallarına, kiliselerine, haçlarına, hastalarına ve bütün fertlerine verilen bir teminattır. Onların kiliseleri mesken yapılmayacak ve yıkılmayacaktır. İçindeki kutsal eşyaya dokunulmayacaktır. Kimse dinî inanışından dolayı zorlanmayacak, bu sebeple kimse zarar görmeyecektir." güvencesi verilmiştir.

Hz. Ömer'in bu emanında, İslam dininin korunmasını istediği temel insan haklarından hangisi öne çıkmaktadır?

- A) Can dokunulmazlığı B) Mal dokunulmazlığı
- C) Aklın korunması D) İnanç ve ibadet hürriyeti
- E) Neslin korunması

18. Gaye ve nizam delili, Allah'ın varlığını ispatlamak için kullanılan delillerden biridir. Bu delilde, evrende bir düzenin bulunduğu ve bu düzende her varlığın belirli bir gayeye göre yaratıldığı düşüncesi merkezdedir.

Parçaya göre aşağıdaki ayetlerden hangisi bu delil için doğrudan örnek oluşturmaz?

- A) "(Ey inkârcılar) Şimdi, sizi yaratmak mı daha zor yoksa göğü yaratmak mı? Onu Allah yaptı. Onu yükseltip kusursuz olarak şekillendirdi." (Naziât, 79:27-28)
- B) "Şüphesiz gece ve gündüzün art arda değişmesinde, Allah'ın göklerde ve yeryüzünde yarattığı şeylerde, Allah'a karşı gelmekten sakınan bir toplum için pek çok deliller vardır." (Yunus, 10:6)
- C) "Güneş de kendi yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu, mutlak güç sahibi, hakkıyla bilen Allah'ın takdirdir." (Yasin, 36:38)
- D) "... Sen yeryüzünü boynu bükük (kupkuru) görürsün. Onun üzerine yağmuru yağdırdığımız zaman kıpırdar kabırır..." (Fussilet, 41:39)
- E) "... Şuayb 'Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Ahiret gününe ümit besleyin ve yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın.' dedi." (Ankebut, 29:36)

19. "Her kim bülüğ çağına ulaşınca kadar iki kız çocuğunun bakımını, geçimini, terbiye ve eğitimi üstlenip gereğini yerine getirirse kıyamet gününde benimle şöyle (iki parmağını yan yana getirerek) beraber olacaktır." hadisi hem evrensel bir öğüdü hem de bir müjdeyi içermektedir. Bu davranış günümüzde kolay gibi görülebilir. Ancak kız çocuklarının diri diri toprağa gömüldüğü, doğumu müjdelendiğinde öfkesinden yüzü simsiyah kesilen insanların bulunduğu toplumda söylenmiş olması bu hadisin önemi ve etkisini daha anlamlı hâle getirmektedir.

Bu parçadan Hz. Muhammed'e ait aşağıdaki özelliklerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yaşadığı toplumun ilerisinde bir yaklaşıma sahip olduğu
- B) Yaşadığı toplumun uygulamalarından bağımsız olarak doğru olanı öğütlediği
- C) Sözlerinin gerçek değerinin, yaşadığı toplumun şartları göz önünde bulundurularak anlaşılacağı
- D) Toplumun değer yargılarını ahlaki ilkeler çerçevesinde düzenlediği
- E) Öğütlediği davranışları bizzat uygulayarak gösterdiği

20. Mevleviliğe ait sema töreninin çeşitli kuralları ve sembolleri vardır. Öncelikle Meydancı Dede "Buyurun Ya Hu!" der, dervişler de baş eğip selam vermek suretiyle eşikten geçer, sağ ve sol kolları bağlı şekilde şeyhi bekler. Şeyh gelir, vakit namazı kılınır, *Mesnevi*'den ders yapılır, Kur'an-ı Kerim kıraatinden sonra da şeyhin duasıyla ilk aşama tamamlanır. Sonrasında semazenler ellerini "Allah!" diye yere vurarak ayağa kalkar ve sağdan sola doğru dönmeye başlar. Kolların açık, sağ elin dua edercesine göklere, sol elin ise yere dönük olması Allah'tan alınan manevi ihsanın ve güzelliğin insanlara ulaştırılmasını temsil eder.

Bu parçadan hareketle sema töreni hakkında aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Allah'a yaklaşma vasıtası olduğuna
- B) Hareketlerin bir amaç ve anlam doğrultusunda yapıldığına
- C) Tören süresinin insan ömrünü temsil ettiğine
- D) Semazenin duruş şeklinin Allah-insan iletişiminin göstergesi olduğuna
- E) Farklı ibadetlerin bir arada eda edildiği bir tören olduğuna

21-25. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

21. Sınırlı veya az sayıdaki örnekten hızlıca genelleme yapılması "yetersiz örnek hatalı akıl yürütmesi" olarak adlandırılır.
- Buna göre aşağıdakilerden hangisi "yetersiz örnek hatalı akıl yürütmesi"dir?**
- A) Ali'de de sende de var; her liseye başlayan kendini yetişkin sanıyor.
 - B) Hayalet gördüm diyorsa doğrudur, koskoca profesör yalan mı söyleyecek!
 - C) Şemsiyesini almadığına göre yağmur yağmayacak.
 - D) Beş kardeşten bir tanesi evli olduğuna göre ailede bekamlar çoğunlukta.
 - E) Her Karadenizli hamsiyi sever, sen sevmediğine göre Karadenizli olamazsın.
22. David Hume'a göre bir olayın diğerinin nedeni olmasının dayanağı olan nedensellik ilkesini ne akıl yürütmeye ne de deneyimle elde edebiliriz. Zamansal ve mekânsal açıdan birbirine yakın iki olaya şahit olduğumuzda, eğer bu iki olayın birlikteliği farklı durumlarda tekrar ediyorsa zihnimiz olaylardan ilkinin diğerinin nedeni olduğu fikrine kapılır. Hâlbuki deneyimlerimizin hiçbirisi bize iki olay arasında zorunlu bir bağ olduğunu göstermeye yetmez. Örneğin bir raketle tenis topuna her vurduğumda tenis topu ileri fırlıyor olabilir ancak tek başına incelendiğinde ne raketten ne tenis topundan bu fırlayışı zorunlu kılacak bir veri elde edilebilir.
- Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?**
- A) Duyu verileri mantık süzgecinden geçmediğinde bizi yanıltır.
 - B) Nedensellik yalnızca bilimsel deneylerle tespit edilir.
 - C) Aynı olgular arasındaki nedensellik ilişkisi koşullara göre değişir.
 - D) Nedensellik fikrinin kaynağı zihinsel alışkanlıklardır.
 - E) Nedensellik diğer felsefi sorunlardan bağımsız düşünülmelidir.

23. Aristoteles'e göre ahlaki erdemlerin özü iki aşırı uç arasındaki doğru ortaya uygun davranmaktır. Bir davranışın ortası ise koşullar değiştiği ölçüde her insana göreli olur. Örneğin yemek yeme söz konusu olduğunda bunun ortası, yetişkin bir sporcuyla küçük bir çocuk için farklı olacaktır. Fakat yine de davranışlardaki aşırı uçları açık seçik gösteren, üzerinde uzlaşılabilecek uygun bir orta mutlaka vardır. Bununla birlikte ortanın göreli olması her insanın istediği gibi davranacağı veya koşulları bahane ederek kötü davranışlar sergileyebileceği anlamına da gelmez çünkü doğaları gereği içinde kötülük barındıran eylemler için bir ortadan kesinlikle söz edilemez.

Bu parçada Aristoteles'in ahlak anlayışında aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İnsanlığın yararı düşünülerek eylemde bulunulmalıdır.
- B) En doğru kararı vermek için eylemin ardındaki niyete bakılmalıdır.
- C) Seçilen her türlü eylem kişinin doğru ortası olacaktır.
- D) Eylem seçimi akılcı ve eyleyene uygun olmalıdır.
- E) Birey diğer insanların kararlarının ortalamasına göre davranmalıdır.
24. İlk Çağ ile Orta Çağ felsefelerini birbirinden ayıran yönlerden biri; İlk Çağ filozoflarının "Doğa nedir?", "Evrenin ana maddesi veya ilkesi nedir?" gibi sorulara odaklanmalarıdır. Buna karşın Orta Çağ filozofları ise daha çok "Varlık nedir?" şeklindeki sorulara yoğunlaşarak varlığı bir bütün olarak kavramaya ve anlamaya ilişkin söylemler geliştirmiştir. Orta Çağ'da retorik ve diyalektik aracılığıyla keskinleştirilmiş zihinlere sahip filozoflar, en yüce varlığı da bu çerçevede kavramaya çalışmış ve bu durumda çok sayıda kavrayışın ortaya çıkmasına neden olmuşlardır. Böylece birbirinden çok farklı yaklaşımlar, tutumlar ve anlatım biçimleri söz konusu olmuştur.

Bu parçada Orta Çağ felsefesini İlk Çağ felsefesinden farklı kılan unsurlardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Ontolojik yaklaşımları
- B) Epistemik kavrayışları
- C) Gelişim gösterdikleri çevre
- D) Bilgiye duydukları ihtiyaç
- E) Ahlaki değer anlayışları

25. Nietzsche'nin felsefesi kendinden önceki felsefi anlayışlara bir başkaldırı niteliğindedir. Onun hedefinde özellikle Sokrates ve Platon'dan beri var olan rasyonalist felsefe yer alır. Çünkü bu felsefe geleneği; insanın yaşama içgüdüünü yok saymış, salt akılcı bir bilgiye önem vererek insanın aklını prangalamış ve yaşama sevincini öldürmüştür. Nietzsche'ye göre insanı içine düştüğü bu durumdan kurtaracak olan şey, özünde her türlü oluş ve tutkuyu doğal bir şekilde bünyesinde barındıran trajik yaşama geri dönmektir. Ona göre ancak hayatı olumlayan bir yaşam içinde geleneklerin kurduğu bağlardan kurtulabiliriz ve insanın ne olduğunu söyleyebiliriz.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?

- A) Trajik yaşama dönmek insanı özgürleştirir.
- B) Akılcı felsefeler insan yaşamını sınırlandırır.
- C) İnsan ancak hayatı olduğu gibi kabullendiğinde kendini tanır.
- D) Felsefe yaşama içgüdüünü hesaba katmaz.
- E) Nietzsche yaşamı görmezden gelen akılcılığı reddeder.

2025 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

2025 YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

21-06-2025

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

1. A
2. E
3. B
4. C
5. E
6. B
7. E
8. C
9. C
10. D
11. B
12. A
13. C
14. B
15. B
16. A
17. D
18. E
19. E
20. C
21. A
22. D
23. D
24. A
25. D